

Overheidssteun voor kmo's: Vlaamse Regering lanceert "ondernemerschaps- portefeuille"

RUTGER VAN BOVEN

Directieadviseur IAB

Op 10 februari 2006 werd het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 december 2005 tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Dit besluit voorziet in een nieuwe regeling ter ondersteuning van de Vlaamse economie. Meer bepaald zullen kmo's in de toekomst aanspraak kunnen maken op een zogenaamde "ondernemerschapsportefeuille" die toegang verleent tot vier door de Vlaamse overheid gesubsidieerde diensten. De diensten die in aanmerking komen zijn advies, opleiding, kennisoverdracht en mentorschap voor talentvolle ondernemers. In elk van deze gevallen komt de Vlaamse overheid tussen ten belope van 35 % van de in aanmerking komende kosten. De overige 65 % worden gedragen door de ondernemer zelf. De ondernemerschapsportefeuille komt er in de plaats van de bestaande chequesystemen (opleidingscheques, adviescheques, DNA-cheques en Gratis Opstartcheques) die de Vlaamse overheid reeds vroeger in het leven had geroepen. Een lovenswaardig initiatief dat ongetwijfeld nadere toelichting verdient.

1. TOEPASSINGSGBIED

A. Welke ondernemingen kunnen een beroep doen op subsidies in het kader van de ondernemerschapsportefeuille ?

Enkel kleine en middelgrote ondernemingen, die beschikken over een exploitatiezetel in het Vlaamse Gewest of zich ertoe

verbinden in het Vlaamse Gewest een exploitatiezetel te vestigen, kunnen aanspraak maken op subsidies in het kader van de ondernemerschapsportefeuille.

Bovendien kunnen enkel de ondernemingen die behoren tot de sectoren, vermeld in bijlage

bij het Besluit van de Vlaamse Regering, in aanmerking komen voor steun. Deze lijst kan bij Ministerieel Besluit worden aangepast in functie van de beleidsprioriteiten en de Europese regelgeving. In de lijst figureren onder meer de accountants, belastingconsulenten, bedrijfsrevisoren, boek-

houders, notarissen, advocaten en juridische adviseurs, ...

De dienstverleners zelf kunnen eveneens in aanmerking komen voor deze steunmaatregelen, op voorwaarde dat de steun in voorkomend geval wordt aangewend voor ondernemerschapsbevorderende diensten, ingewonnen bij een derde dienstverlener.

Ondernemingen waarvan 25 % of meer van het kapitaal of van de stemrechten, rechtstreeks of onrechtstreeks, in handen is van een administratieve overheid kunnen zich niet inschakelen in het systeem van de ondernemerschapsportefeuille.

Begrip kleine en middelgrote onderneming

Om als een kmo te kwalificeren, moet de onderneming 'tegemeetkomen aan de hierna volgende criteria.

Kleine ondernemingen zijn ondernemingen die minder dan 50 werkzame personen tewerkstellen, en een jaaromzet of een jaarlijks balanstotaal hebben van maximaal 10 miljoen euro.

Middelgrote ondernemingen zijn deze die minder dan 250 werkzame personen tewerkstellen, een jaaromzet hebben van maximaal 50 miljoen euro of een jaarlijks balanstotaal van maximaal 43 miljoen euro, en die geen kleine onderneming zijn.

Berekeningswijze van de criteria

De gegevens voor de berekening van de *jaaromzet* en het *balanstotaal* van de onderneming zijn

deze van het boekjaar waarop de laatste bij de Nationale Bank van België neergelegde jaarrekening vóór de datum van de steunaanvraag betrekking heeft.

Om de omzet te berekenen, wordt een boekjaar van meer of minder dan twaalf maanden herberekend tot een periode van twaalf maanden. Voor recent opgerichte ondernemingen (waarvan de jaarrekening nog niet is afgesloten) zal men zich steunen op het eerste productiejaar uit het financieel plan.

Ondernemingen die geen jaarrekening moeten opmaken, zullen zich voor de berekening van de criteria steunen op het jaar van de laatste aangifte bij de directe belastingen vóór de datum van de steunaanvraag.

De gegevens voor de berekening van de *tewerkstelling* worden vastgesteld aan de hand van het aantal werknemers dat in de onderneming was tewerkgesteld gedurende de laatste vier kwartalen die de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid kan attesteren vóór de datum van de steunaanvraag.

B. Welke diensten komen in aanmerking voor de ondernemerschapsportefeuille?

De diensten waarop een beroep kan worden gedaan met de ondernemerschapsportefeuille zijn advies, opleiding, kennisoverdracht en mentorschap voor talentvolle ondernemers.

Advies

Onder advies, in de zin van deze regeling, moet worden verstaan, de schriftelijke, specifieke, waardevolle raadgevingen en aanbevelingen die worden verleend door een erkende dienstverstreker. Het advies moet bestaan uit een analyse van de probleemstelling, en een implementatiegedeelte, eventueel gevolgd door een begeleiding bij de implementatie ervan. Het advies moet uitsluitend of hoofdzakelijk gericht zijn op het verbeteren van het huidige of het toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming.

Opleiding

Onder opleiding, in de zin van deze regeling, moet worden verstaan, het onderricht dat bij een erkende dienstverlener wordt gevolgd door de werkenden in de onderneming. De opleiding moet uitsluitend of hoofdzakelijk gericht zijn op het verbeteren van het huidige of toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming.

Kennisoverdracht

Onder kennisoverdracht, in de zin van deze regeling, wordt verstaan, de overdracht van kennis door een erkende dienstverlener. Het betreft bestaande, toepassingsgerichte kennis, die betrekking heeft op producten, diensten, processen of markten zodat de onderneming ze kan aanwenden voor vernieuwing en innovatie van haar producten, diensten, processen of markten.

Mentorschap voor talentvolle ondernemers

Onder mentorschap voor talentvolle ondernemers, in de zin van deze regeling, moet worden verstaan, een door een erkende dienstverlener verstrekte trajectbegeleidingsformule voor talentvolle ondernemers die risicokapitaal verkrijgen van een risicokapitaalverschaffer, en die uitsluitend of hoofdzakelijk gericht is op het verbeteren van het huidige of toekomstige bedrijfsfunctioneren van de onderneming.

De volgende diensten komen niet in aanmerking voor subsidies in het kader van de ondernemerschapportefeuille, nl.:

- wettelijk verplichte diensten;
- adviezen van permanente of periodieke aard, zoals routinematig belastingadvies, regelmatige dienstverlening op juridisch vlak, routinematig advies inzake selectie-, aanwervings- en personeelsbeleid en reclame;
- adviezen die behoren tot de gewone bedrijfsuitgaven van de onderneming;
- diensten met betrekking tot subsidies;
- technische analyses die geen deel uitmaken van een advies;
- niet-gespecialiseerde adviezen.

C. Welke dienstverleners kunnen worden aangesproken met de ondernemerschapportefeuille ?

De dienstverleners moeten erkend of aanvaard worden voor

het systeem van de ondernemerschapportefeuille. De procedure en de aanvullende voorwaarden hiertoe zullen worden vastgelegd bij ministerieel besluit, hetgeen tot op vandaag nog niet is gebeurd.

Het Besluit van de Vlaamse Regering geeft evenwel voor de verschillende pijlers (advies, opleiding, kennisoverdracht en mentorschap voor talentvolle ondernemers) een aantal krijtlijnen weer waarbinnen deze erkenning dient te geschieden, nl.:

Advies

De dienstverlener in de pijler advies kan door de minister erkend worden voor het systeem van de ondernemerschapportefeuille onder de volgende voorwaarden:

- 1° een kwaliteitscertificaat kunnen voorleggen waarvan de scope de kwaliteit inzake de dienstverlening van adviesverstrekking garandeert. De duur van de erkenning wordt bepaald door de resterende geldigheidsduur van het certificaat. De minister bepaalt welke kwaliteitscertificaten in aanmerking komen;
- 2° een natuurlijk persoon die een positieve beoordeling kan voorleggen na een screening te hebben doorlopen uitgevoerd door een privaat arbeidsbemiddelingsbureau, erkend bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 2000 tot uitvoering van het decreet van 13 april 1999

met betrekking tot de private arbeidsbemiddelingsbureaus in het Vlaamse Gewest, en aangewezen door de minister. De erkenning heeft een geldigheidsduur van twee jaar;

- 3° een private dienstverlener die een andere door de Vlaamse overheid uitgereikte erkenning kan voorleggen, op voorwaarde dat de erkenning de kwaliteit van de dienstverlening voor advies garandeert en mits de minister en de functioneel bevoegde minister, die allebei voorwaarden kunnen koppelen aan de overdracht van de erkenning, akkoord gaan. De duur van de erkenning wordt bepaald door de geldigheidsduur van de door de andere Vlaamse overheid uitgereikte erkenning.

Opleiding

De dienstverlener in de pijler opleiding kan erkend worden voor het systeem van de ondernemerschapportefeuille onder de volgende voorwaarden:

- 1° de dienstverlener in de pijler opleiding die opgenomen is op de lijst van de publieke dienstverleners, aangebracht door de respectieve functioneel bevoegde ministers of sectorfondsen, en mits de minister en de Vlaamse minister, bevoegd voor de beroepsopleiding, hun akkoord verlenen. De erkenning geldt zolang het systeem van de ondernemerschapportefeuille loopt;

2° de dienstverlener in de pijler opleiding die een kwaliteitscertificaat kan voorleggen waarvan de scope de kwaliteit inzake de dienstverlening van de opleiding garandeert. De duur van de erkenning wordt bepaald door de resterende geldigheidsduur van het certificaat. De minister en de Vlaamse minister, bevoegd voor de beroepsopleiding, bepalen welke kwaliteitscertificaten in aanmerking komen en erkennen de dienstverlener in de pijler opleiding;

3° de dienstverlener is een erkende peterschapsorganisator, zoals bepaald in het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 september 2003. Die erkenning is beperkt tot de duur van de subsidieperiode en geldt alleen voor de peterschapsprojecten waarvoor de dienstverlener als peterschapsorganisator werd erkend.

Kennisoverdracht

De minister kan een instantie die lid is van het Vlaams Innovatienetwerk of opgenomen is in de lijst, opgesteld door de Administratie Wetenschap en Innovatie, en die beschikt over de vereiste kennis, erkennen als dienstverlener voor de pijler kennisoverdracht. In voorkomend geval geldt de erkenning zolang het systeem van de ondernemerschapportefeuille loopt. De lijst van kennisinstellingen kan bij ministerieel besluit worden uitgebreid.

Mentorschap voor talentvolle ondernemers

Een natuurlijk persoon die bij overeenkomst tussen de risicokapitaalverschaffer en de onderneming werd aangewezen, kan worden aanvaard als dienstverlener in de pijler mentorschap voor het systeem van de ondernemerschapportefeuille. Als er een familiale of emotionele band bestaat tussen risicokapitaalverschaffer en onderneming, kan enkel een erkende dienstverlener uit de pijler advies als mentor optreden. Een risicokapitaalverschaffer, noch zijn aangestelde, kan niet als mentor optreden voor de onderneming waaraan hij risicokapitaal verstrekt.

2. DE SUBSIDIEAANVRAAG

A. Tijdstip van de aanvraag

De subsidie moet worden aangevraagd na het sluiten van de overeenkomst met of na de inschrijving bij de dienstverlener, maar vóór de aanvang van de uitvoering van de dienst.

Indien de overeenkomst betrekking heeft op het mentorschap voor talentvolle ondernemers, moet daarenboven een financieringsovereenkomst gesloten zijn met een risicokapitaalverschaffer. De overeenkomst met de dienstverlener moet in dat geval uiterlijk zes maanden na het sluiten van de financieringsovereenkomst gesloten worden.

B. Aanvraagprocedure

De subsidieaanvraag wordt door de onderneming ingediend via de website ², en wordt elektronisch afgehandeld.

Bij een eerste subsidieaanvraag wordt een ondernemerschapportefeuille op naam van de onderneming opgemaakt.

Voldoet de onderneming aan de gestelde voorwaarden, dan wordt de subsidie toegekend aan de onderneming ten belope van 35 % van het aanvaardbare projectbedrag. De overige 65 % worden gedragen door de onderneming zelf.

Het aanvaardbare projectbedrag is minimum 100 EUR en maximum het bedrag dat wordt vermeld in de overeenkomst met of in de inschrijving bij de dienstverlener, exclusief BTW.

Is het aanvaardbare projectbedrag kleiner of gelijk aan 3 000 EUR, dan wordt de subsidieaanvraag goedgekeurd als de onderneming 65 % van dat bedrag heeft betaald. Is het aanvaardbare projectbedrag groter dan 3 000 EUR, dan wordt de subsidieaanvraag goedgekeurd als de onderneming een bedrag heeft betaald dat ligt tussen 65 % van 3 000 EUR en 65 % van het aanvaardbare projectbedrag. Het eventuele resterende saldo kan betaald worden via aanvullende stortingen, en dit tot het einde van het tweede kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin de subsidieaanvragen werden gedaan.

Zodra aan alle voorwaarden is voldaan, zal het overeenstemmende bedrag op de rekening van de dienstverlener worden gestort.

De subsidieaanvragen moeten in hetzelfde kalenderjaar worden ingediend. Vanaf het derde kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin de subsidieaanvragen werden gedaan, kan een nieuwe cyclus beginnen.

C. Bedrag van de subsidie

De subsidie bedraagt maximaal 5 000 EUR per drie kalenderjaren, en wordt toegekend in functie van de beschikbare begrotingsmiddelen.

Bovendien wordt de subsidie per pijler (advies, opleiding, kennisoverdracht en mentor-schap voor talentvolle onder-nemers) beperkt tot een maximumbedrag van 2 500 EUR.

De subsidie bedraagt maximaal 35 % van de in aanmerking komende kosten van de dienst. Dit houdt in dat de ondernemer steeds 65 % van de dienstverle-ning voor eigen rekening neemt. De in aanmerking komende kosten van de onder-nemerschapsbevorderende diensten zullen bij ministerieel besluit worden vastgelegd, hetgeen tot op vandaag nog niet is gebeurd.

Indien de subsidie door de onderneming voor meer dan één pijler wordt aangewend, moeten de dienstverleners per pijler verschillend zijn.

3. EINDE VAN DE SUBSIDIE-AANVRAAG

A. Annulering van de subsidieaanvraag

Een subsidieaanvraag wordt geannuleerd als:

- 1° de dienstverlener, en in geval van mentorschap eveneens de risicokapitaalverschaffer, niet de juistheid van de subsidieaanvraag bevestigt binnen tien kalenderdagen na de subsidieaanvraag;
- 2° het juiste stortingsbedrag niet binnen veertien kalen-derdagen na de bevestiging werd geregistreerd door de website;
- 3° de onderneming zelf haar subsidieaanvraag annuleert vóór het bedrag gestort is.

De annulering heeft tot gevolg dat de subsidieaanvraag als niet bestaande wordt beschouwd.

B. Stopzetting van de subsidieaanvraag

Een subsidieaanvraag kan worden stopgezet, en geheel of gedeeltelijk worden terugbe-taald in de volgende gevallen:

- 1° de stopzetting van de acti-viteit van de onderneming;
- 2° de stopzetting van de acti-viteit van de dienstverlener;
- 3° als een inschrijving voor een opleiding door de erkende dienstverlener wordt gean-nuleerd;
- 4° bij een overlijden of bij een ongeval met een volledige arbeidsongeschiktheid tot gevolg, van:

- a) de bedrijfsleider of eige-naar van een eenmans-zaak of zijn meewerkende echtgenoot of echtgenote;
- b) de hoofdaandeelhouder van een vennootschap die de dagelijkse leiding waarneemt van de onder-neming;
- c) de werkende die ingeschre-ven was voor het volgen van een opleiding.

De bewijsstukken die hiertoe moeten worden voorgelegd, zullen worden bepaald bij ministerieel besluit. Dit is tot op vandaag nog niet gebeurd.

4. TERUGVORDERING VAN DE SUBSIDIE

De subsidie wordt geheel of gedeeltelijk teruggevorderd:

- indien niet werd voldaan aan de informatie- en raadple-gingsprocedures in geval van collectief ontslag binnen een periode van vijf jaar die ingaat op de datum van de subsidieaanvraag;
- indien de voorwaarden van het decreet of het besluit niet worden nageleefd.

Bij de terugvordering is de Europese referentierentevoet van toepassing.

5. OVERGANGSMAATREGELEN

A. Het lot van de in het verleden toegekende adviescheques, dna-cheques, opleidingscheques en Gratis Opstart-cheques

De adviescheques, dna-cheques, opleidingscheques en Gratis Opstart-cheques die in het verleden werden toegekend, blijven hun geldigheidsduur behouden zoals voorzien in de respectieve besluiten.

B. Het lot van de voorheen erkende adviesinstanties en opleidingsverstrekkers

De adviesinstanties en opleidingsverstrekkers die een erkenning hebben verkregen op basis van de voorheen geldende besluiten, blijven hun erkenning behouden voor de resterende geldigheidsduur ervan. Ze beëindigen echter de door hen aangegane overeenkomsten met en opleidingen voor de ondernemingen conform de in de overeenkomsten en voor de opleidingen vastgestelde voorwaarden.

De adviesinstanties en opleidingsverstrekkers mogen de in het verleden toegekende cheques aanvaarden tot en met 30 september 2006.

De adviesinstanties en opleidingsverstrekkers die een erkenning hebben verkregen in het kader van de opleidings- en adviescheques³, kunnen hun erkenning voor de resterende duur van de erkenningsperiode overdragen naar een erkenning als dienstverlener in de pijler van opleiding of advies naar gelang de hoedanigheid waarin de organisatie voorheen erkend was. Ze moeten zich er in voorkomend geval via een schriftelijke verklaring op erewoord toe verbinden om de bepalingen van het onderhavig besluit toe te passen.

6. INWERKINGTREDING

De datum van inwerkingtreding van deze nieuwe regeling zal bij ministerieel besluit worden vastgesteld, hetgeen op heden nog niet is gebeurd.¶

Voetnoten

¹ Onder het begrip onderneming wordt verstaan, de natuurlijke persoon die koopman is of een zelfstandig beroep uitoefent, de handelsvennootschap met rechtspersoonlijkheid, de burgerlijke vennootschap met handelsvorm, het Europees Economisch Samenwerkingsverband, en het economisch samenwerkingsverband.

² De URL werd op heden nog niet vrijgegeven.

³ Op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 2 april 2004 betreffende de opleidingscheques, gewijzigd bij ministeriële besluiten van 2 april 2004, 24 juni 2004 en 24 februari 2005 en het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2004 betreffende de adviescheques, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 29 april 2005 en bij de ministeriële besluiten van 19 mei 2004, 28 mei 2004 en 20 juni 2005.